

ПАМ'ЯТКА *про відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)*

Законом України № 2657-VIII від 18 грудня 2018 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії **булінгу* (цькуванню)**» (далі – Закон) внесені зміни до Закону «Про освіту» та Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП).

Закон встановлює відповідальність за вчинення булінгу, закріплює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, запроваджує механізми запобігання та реагування на випадки булінгу.

Здобувачі освіти, яким виповнилось 16 років, мають повну **деліктоздатність,**** тобто самі несуть відповідальність за вчинені ними правопорушення та злочини.

Стаття 173⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачає що:

булінг, внаслідок якого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, тягне за собою:

- накладення штрафу від **50** до **100** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або

- громадські роботи на строк від **20** до **40** годин.

Якщо ж булінг вчиняється групою осіб або повторно протягом **1 року**, то кривдник/-и сплачуватимуть:

- від **100** до **200** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або

- мають виконувати громадські роботи протягом **40-60** годин.

У тих випадках, коли булінг має **фізичний характер і завдає шкоди здоров'ю** людини, до кривдника застосовується Кримінальний кодекс України .

Стаття 121 Кримінального кодексу України передбачає за

- умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, чи таке, що спричинило втрату будь-якого органу або його функцій, каліцтво статевих органів, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, або переривання вагітності чи непоправне знівечення обличчя,

- карається позбавленням волі на строк від **5** до **8** років.

- Умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого,

– карається позбавленням волі на строк від **7** до **10** років.

Стаття 122 Кримінального кодексу України передбачає за

- Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження, тобто умисне ушкодження, яке не є небезпечним для життя і не потягло за собою наслідків, передбачених у статті 121 цього Кодексу, але таке, що спричинило тривалий розлад здоров'я або значну стійку втрату працездатності менш як на одну третину,

- карається виправними роботами на строк до **2** років або обмеженням волі на строк до **3** років, або

- позбавленням волі на строк до **3** років.

- ті самі дії, вчинені з метою залякування потерпілого або його родичів чи примусу до певних дій або з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості,

– караються позбавленням волі від **3** до **5** років.

Для більш розширеної консультації можна зателефонувати до контакт-центру системи безоплатної правової допомоги Міністерства юстиції за номером

0 (800) - 213 - 103, цілодобово та безкоштовно в межах України.

В центрах та бюро надання безоплатної правової допомоги по всій Україні ви можете отримати юридичну консультацію та правовий захист.

Окрім зазначеного вище, Кодексом України про адміністративні правопорушення України передбачено, якщо **керівник навчального закладу** не повідомить поліції про випадки булінгу (цькування), муситиме заплатити штраф від **50** до **100** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або має виконувати виправні роботи строком до **1 місяця** з відрахуванням до 20% заробітку.

***Булінг** (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

****Деліктоздатність** - це здатність особи нести юридичну відповідальність за свої протиправні дії (вчинки або бездіяльність). Вона є одним з елементів правосуб'єктності та означає, що суб'єкт усвідомлює свій вчинок і його наслідки, а також здатний відповідати за них. Передумовою деліктоздатності є осудність – здатність усвідомлювати свої дії та керувати ними.

Пам'ятайте про свої права!